

Eeva-Liisa Nieminen,
Kellokoskentie 447, 05430 Nuppulinna, eeva.liisa.nieminen@gmail.com,
0407378037
Kunta: Tuusula

Helsingin hallinto-oikeudelle

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
Puhelin 029 56 42000
Faksi 029 56 42079
sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Tämän valitusajan on vahvistanut kunnansihteeri Tuula Hyttinen päättyvän 18.1.2021

Asia: Kunnallisvalitus Tuusulan kunnanvaltuuston kokouksen 7.12.2020 päätöksestä asiassa
§129 Tuusulan palveluverkkosuunnitelman päivittäminen

Valituksen tekijä:

Eeva-Liisa Nieminen, filosofian tohtori,
Muut allekirjoittajat:
Linjamäen koulun vanhemmat ry, pj. Toni Aittoniemi,
toni.k.aittoniemi@gmail.com

Vaatimuksen sisältö:

1. Valtuuston 7.12.2020 tekemä päätös kumotaan. Lisäksi perusteluissa esiintuomani esittelyn harhaanjohtavat, virheelliset ja päätöksentekoa summentavat asiat korjataan ennen mahdollista koskaan tapahtuvaa uutta päätöksentekoa.

”Valtuuston päätös: valtuusto päättää

- hyväksyä liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman päivityksen vuosille 2019 - 2026
 - yhdistää Linjamäen koulun Kellokosken kouluun 1.8.2021 alkaen.” **Liite 1.**
2. Päätökselle Linjamäen koulun yhdistämiseksi Kellokosken kouluun 1.8.2021 alkaen haetaan välittömästi toimeenpanokieltoa hallinto-oikeuden käsittelyn ajaksi. Näin ollen koulun toiminta jatkuu, ja kevään oppilasvalinnat suoritetaan normaalissa aikataulussa

Perustelut:

Kyseinen päätös on syntynyt puutteellisen valmistelun seurauksena.

1. Evauksessa kerätty tieto on jätetty julkaisematta.
2. Päätöksen valmistelussa valtuutetut eivät ole saaneet asiaan vaikuttavia tietoja, niitä on esitetty harhaanjohtavalla tavalla, ja keskeiset taloudelliset tiedot eivät ole oikeassa muodossa esittelyaineistoissa.
3. Päätöksentekoon on osallistunut sivistystoimen alaisia työntekijöitä.
4. Keskeisenä perusteluna taloudellisten seikkojen ohella tuotu yksipuolista tietoa moderneista oppimisympäristöistä, tuomatta esiin runsasta tutkimusnäyttöä avointen oppimisympäristöjen haitoista

Kuntalain ja hallintolain mukaan valtuutetuille tulee tuoda asioiden taustat ja tiedot päätöksentekoon vaikuttavista syistä.

Kun sivistystoimi valmisteli palveluverkkouudistusta, valmisteluprosessi lähti konsulttien selvityksestä, ja eteni omalla painollaan eri lautakuntien ja hallintoelimien kautta.

7.12.2020 valtuuston kokoukseen oli jo kertynyt käsittämätön määrä luettavaa. Valtuusto teki lopullisen päätöksen, mutta valtuuston esityslistalla ei ollut suoria linkkejä liitteisiin. Lisäksi matkan varrella eri yhteyksissä esitettyihin kysymyspyyntöihin ei vastattu.

Koko prosessia leimasi jo etukäteen asetettu tavoite, johon minkään lisätiedon ei katsottu voivan sekoittaa tavoitteen saavuttamista. Tavoite oli keskittää kouluja ja siihen liittyen lopettaa myös kyläkoulut.

Omien asettamiensa menettelytapojen mukaisesti sivistystoimi käynnisti myös Evas-menettelyn. Siinä lausuttujen tavoitteiden mukaan tarkoitus oli monipuolisesti kerätä näkökulmia viideltä osa-alueelta. Näitä olivat:

- ”Kuntalaisvaikutukset, eli ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia mm. hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta

- Ympäristövaikutukset, eli ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen liittyviä vaikutuksia
- Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset, eli vaikutukset eri organisaatioiden välisiin suhteisiin, organisaation tehtäviin tai menettelytapoihin, luottamuselinten toimintaan, henkilöstöön tai hallintoon
- Taloudelliset vaikutukset, kunnan tuloihin tai menoihin joko niitä lisäämällä tai vähentämällä.
- Strategiavaikutukset, strategian päämäärät ja keskeisimmät kokonaisuudet sekä valtuustokauden tavoitteet ja vuositavoitteet, strategiaa teoiksi vievät ohjelmat ja strategiset asiakirjat (mm. hyvinvointisuunnitelma) ”.

Kuitenkin päätösehdotus ei perustunut näihin, vaan pelkästään taloudellisiin laskelmiin, jotka puolestaan nojautuivat virheellisiin lukuihin.

1. Evauksen suorittamisen puutteita

- a. Evauksesta tiedotettiin heikosti, ja pääosin netissä. Aukkaille Evas-yhteisötilaisuuden jälkeen järjestetystä kyselystä löytyi tietoa vain netissä. Linkki kyselyyn oli lisäksi hyvin monen mutkan takana.
- b. Linjamäen alueella kyselyyn vastasi 196 henkilöä. Koska kyselyn arviointitehtävät olivat kysymyksenasettelultaan moniselkoisia siinä, että pyydettiin tekemään arvio, lisääntyykö vai vähenee jokin ominaisuus, jos koulu yhdistetään toiseen, mutta ei selvennetty mihin tilanteeseen verrataan, monet vastaajat joutuivat tekemään oman tulkintansa, ja koska tarjolla oli avoimet vastaustilat, monet vastasivat laajasti avoimiin kysymyksiin. Näissä voisi vastaaja kuvitella voivansa tuoda julki näkemyksensä. Näin ei kuitenkaan käynyt. Avoimia vastauksia ei lukuisista pyynnöistä huolimatta tuotu esille aineistoihin. Sivistosjohtaja useaan otteeseen kuitenkin toi esiin, että kuntalaiset haluavat säilyttää koulut. Taulukko, joka kertoo tuloksista, toi sen myös esiin, vaikkakin kuntalaisten avoimia vastauksia oli esitetty vain yhden sivun verran erittäin pitkässä ja muodollisessa esityksessä, joka pituudellaan (70 sivua) hyvin varmasti karkotti lukijat.
- c. Joiltain yhdistyksiltä oli pyydetty lausuntoja, samoin sivistosjohtaja oli kertonut esimerkiksi minulle henkilökohtaisesti, että voin tehdä lausunnon lähetettyäni hänelle koulua koskevaa sähköpostia. Sen teinkin, ja se on liitteenä. **Liite 5.**

Hallintolain 9. pykälässä tuodaan esiin hyvän kielenkäytön vaatimus. ”Viranomaisen on käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä.” Hyvää kielenkäyttöä ei ole, että asiakirjat ovat lukuisien linkkien ja linkkien sisältä löytyvien uusien linkkien takana. Myöhemmin ilmeni, että linkki lausuntoihin oli määritelty vanhenemaan kahdessa viikossa. **(Liite 11).**

Päätöksen perustelussa keskeisenä argumentaation pohjana käytettiin viittausta Evas-menettelyn suorittamiseen. Kuitenkaan miten se suoritettiin, ja mitä tuloksista ilmeni, jäi esiintuomatta.

Evaus-prosessissa ilmeni lukuisia kohtia, jossa selkeys ohitettiin.

1. Evaus-tilaisuuksista ilmoitettiin vain digitaalisesti kunnan sivuilla. Tavalliset kuntalaiset eivät useinkaan käy säännöllisesti tutkimassa kunnan sivuja.
2. Kyselyistä ilmoitettiin vain sähköisesti. Lisäksi linkki oli niin monen klikkauksen takana, että nykyinen ihmisten, niin kuntalaisten kuin heidän edustajien digiosaaminen, aika eikä kärsivällisyys välttämättä riittänyt kyselyn löytämiseen.
3. Kyselyn avoimet vastauksia ei esitetty. Tässä kuntalaisen osallistumista kavennettiin sulkemalla pois heidän näkemyksensä. Sen sijaan soppaa hämmennettiin ja tiedonsaantia entisestään vaikeutettiin esittämällä loppumattomia, tylsiä, muodollisia taulukoita. Tiedonkäsittely niin tieteessä kuin arkielämässäkin edellyttää tarkempia, selkeämpiä ja osuvampia menetelmiä. On vaikea kuvitella tieteellistä artikkelia, jossa käytettäisiin tällaista menetelmää tiedon analysointiin, esittämiseen ja johtopäätösten tekemiseen. Myönnän, että vaikka minullakin on suuri kiinnostus asiaan, en lukenut 70 sivun esitystä. Mielestäni sen funktio näytti olevan täyttää sivuja ja vaikuttaa pituudellaan, että Evaus on tehty.
4. Valtuuston esityslistaan ei tuotu lainkaan Evauksen tuloksia. Niihin perehtyäkseen valtuutettujen olisi tullut avata aikaisemman käsittelyn pöytäkirjat, muun muassa kasvatus- ja sivistyslautakunnan pöytäkirjat. Mutta jopa kasvatus- ja sivistyslautakunnan aineistoihin perehtyminen edellytti useiden linkkien avaamista ja lopulta 70-sivuisen taulukon viimeiseltä riviltä vasta löytyy linkki lausuntoihin. Ei ole selkeää kielenkäyttöä viitata linkkien ja taas niiden linkkien linkkien kautta päätöksentekoon vaikuttavista asioista. Nykyistä digitekniikan linkkikäytäntöä on käytetty asioiden kätkemiseen ja tiedon painoarvon vähentämiseen.

Hyvän hallintotavan mukaan jokainen merkittävä päätökseen vaikuttava asiakirja tulisi löytyä päätösehdotuksen sivulta kuvaavine otsikoineen.

Lisäksi valtuusto ei saanut Evauksen tuloksia suorana liitteenä, vaan saadaksean tietoa Evauksesta tuli mennä kasvatuslautakunnan lokakuun kokouksen pöytäkirjaan ja sieltä liitteen liitteeseen edellä kuvatulla tavoin.

Koska Evaus oli esitetty tärkeänä kuntalaisten näkemyksien kartoituksena, sen tulokset olisi pitänyt esittää valtuuston 7.12.2020 kokouksen esityslistalla, eikä vain kasvatus- ja sivistyslautakunnan 20.10. 2020 esityslistalla (**Liite 3**) jota ei edes mainittu 7.12.2020 kokouksen ”aikaisempi käsittely ” kohdassa. Asiaa ei käsitelty 20.10.2020, koska asiaan perehtyminen lyhyellä varoitusajalla katsottiin yhteydenottojen jälkeen, onneksi, liian vaikeaksi. Linkityskäytännön vaikeaselkoisuutta kuvaa se, että kaksi kasvatuslautakunnan jäsentä, joihin olin yhteydessä kaksi päivää ennen kokousta 20.10, eivät olleet löytäneet lausuntoja. Lopulta Evaus käsiteltiin vasta 17.11.2020 (**Liite 2**).

Sen sijaan linkki lausuntoihin on poistunut jossain vaiheessa. Epäilen, että se tapahtui jo varhain. Tein pitkästä monien rivien linkistä lyhyemmän ”bit.ly” linkin jo ennen 7.12. kokousta. Vaikka sen olisi pitänyt toimia ainakin viikon, se ensin toimi, mutta lakkasi hetken päästä. Silloin en kuitenkaan tarkistanut oliko kyseessä alkuperäisen linkin asetukset. Sen havaitsin 10.1.2021, kun

lausuntolinkki ei johtanut mihinkään: ”linkki määritetty vanhentumaan tietyn ajan kuluttua. Ota yhteyttä henkilöön, joka jakoi linkin.” Koska Evaukseen perustuvan palveluverkkosuunnitelman valitusajaksi on vielä menossa, Evauksen lausuntojen pitäisi mielestäni olla näkyvissä.

Pyysin hallintosihteeri Satu Grenforsilta uutta linkkiä, ja sain ainoastaan uudelleen toimimattoman linkin. Sain lopulta uuteen pyyntöön muutaman tunnin päästä linkin, mutta se ei ollut alkuperäinen, vaan kunnanhallituksen 16.11.2020 kokouksen pöytäkirjassa mielestäni uusi liite ”Liite 2 Koottu yhteen Evas liitteet Nahkelan, Tuomalan ja Linjanmäen kouluilla kooste, kh 16.11.2020”. Kun kasvatus- ja sivistyslautakunta käsitteli asiaa 17.11.2020, tämä liite ei ollut listalla kokouksessa, jossa ennakkovaikutusten arviointi käsiteltiin 20.10. 2020 esityslistan mukaisesti, jossa sitä ei myöskään ollut listalla eikä ole edelleenkaan pöytäkirjassa. (Kysely linkeistä Satu Grenforsille, **Liite 11**).

”Liite 2 Koottu yhteen Evas liitteet Nahkelan, Tuomalan ja Linjanmäen kouluilla kooste, kh 16.11.2020” <https://tuusula.cloudnc.fi/download/noname/%7Baf50e4af-bffb-420b-9713-e0fbc443e81e%7D/56574> (**Liite 4**).

Alkuperäinen liite [https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kunnanhallitus/Kokous_16112020/Ennakkovaikutusten_arviointi_Linjamaen_N\(27626\)alku](https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kunnanhallitus/Kokous_16112020/Ennakkovaikutusten_arviointi_Linjamaen_N(27626)alku)

Koska paperisia esityslistoja ei ole saatavilla, on vaikea tietää, missä vaiheessa erilaiset linkit ovat vanhentuneet ja mahdollisesti, milloin niitä lisätään. Kuitenkin valtuuston kokouksessa mielestäni valtuutettujen olisi pitänyt päästä Evas-asiakirjoihin, lisäksi niin, että ne ovat suoraan esityslistan liitteinä.

Mikäli valtuuston 7.12.2020 esityslistalla olisi ollut vain tämä asia, perehtyminen olisi ollut realistisempaa. Kuitenkin listalla oli 21 muuta pykälää, joista suuria laajoja merkittäviä kokonaisuuksia oli paitsi palveluverkkosuunnitelma myös vuoden 2021 talousarvio, kaavoitussuunnitelma 2021-2025, kasvun ja talouden hallintaohjelma 2021-2030 ja asunto-ohjelma. Jotta näihin aineistoihin valtuutettu pystyy tutustumaan, tarvitaan selkeää esittämistä, jossa asioiden laajuus ei piiloudu näennäisesti linkkien taakse. Mainittu 7.12.2020 valtuuston kokous kesti yli yhdeksän tuntia.

Tiina Simons, Tuusulan kunnan sivistyksen toimialan kehittämispäällikkö, antoi vuoden 2020 alussa haastattelun, jossa hän nimenomaan toi esille, miten palveluverkkosuunnitelman onnistuminen lähtee siitä, ettei tuoda esille kyläkoulujen lakkauttamista, vaan ne ovat suuremman kokonaisuuden osa, käsitin ikään kuin muiden pykälien mukana. **Liite 9.** <https://ita-savo.fi/uutiset/lahella/4bf1c6b4-6b65-444e-ba02-e337de8ea7b9>

Samalla käytännössä, kuten on nähty, tähän menettelytapaan liittyy monia seikkoja, joilla nimenomaan kätetään todellisuutta. Näitä ovat tiedottamisen valikoitu tarkoitushakuisuus ja informaation hienovarainen ja moneen kohtaan ulottuva vääristäminen, samoin kuin päätöksenteon ohjaaminen esimerkiksi oppilaiden ohjaamisessa eri kouluihin.

2. Valtuutetut saivat harhaanjohtavaa tietoa eikä kyselyihin vastattu

Valtuutetuille ei ole tuotu vastauksia heidän esittämiinsä kysymyksiin. Evaus-kyselyjen avoimia vastauksia eri henkilöt pyysivät useita kertoja. Pyysin kyselyn avoimia vastauksia ja tein myös muita tiedusteluja, joihin en saanut vastauksia.

Julkisuuslain 11 §:n 1 momentin mukaan

”Hakijalla, valittajalla sekä muulla, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee (asianosainen), on oikeus saada asiaa käsittelevältä tai käsitelleeltä viranomaiselta tieto muunkin kuin julkisen asiakirjan sisällöstä, joka voi tai on voinut vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn.”

- a. **Koulun kustannuksista** tein seuraavat tiedustelut. **Liitteet 6 ja 7.** Kustannuksiin sain hyvin muodollisia ja ylimalkaisia vastauksia. Pormestarin kautta mennyt selvityspyyntö liitteenä, samoin jo aiemmin tilakeskuksen päällikön kanssa käyty sähköpostikeskustelu.
- b. **Linjamäen eri alueiden oppilaiden kouluista** pyysin sivistysjohtajalta selvitystä, johon en saanut vastausta. **Liite 8.**

Olin merkinnyt Tuusulan karttapohjalle eri värisin napein eri alueet, samoin koulujen sijainnit. Tämä liittyy havaintoon, että Linjamäen kouluun on viime vuosina ohjautunut tai ohjattu vain aivan Linjamäen ydinalueen lapsia, josta seurauksena on ollut oppilasmäärän lasku. Alueilta, joilta ennen tultiin Linjamäkeen, kulkee lapsia eri kouluihin. Tällä alueen kiihdytyksellä on suuri merkitys myös resurssien käytön ja nimenomaan taloudellisuuden kannalta.

Miksi oppilaita ei ole sijoitettu lähikouluun, kun Linjamäen yksikössä olisi tällä kertaa ollut tilaa. Kellokoski ja Linjamäki ovat jo tällä hetkellä yhdistyneet, vaikkakin ovat kaksi toimipistettä. Jos esittelymateriaaleista etsitään perusteluja talouden säästöille, nimenomaan vedotaan ryhmäkokoon ja siihen että tarvitaan kahden opettajan resurssi, jolloin tuntiresurssia jää käyttämättä. Tällöin hyvin yksinkertaista olisi ohjata oppilaita lähikouluun.

Keskusteluissa vanhempien kanssa on ilmennyt, että jos vaikkapa joskus Linjamäessä ei ole ollut tilaa, niin on ohjattu muuhun kouluun. Sen jälkeen sisarusperiaatteen mukaisesti tulevat sisaruksetkin ohjataan samaan kouluun. Samoin kouluun kirjautumisvaiheessa on saatettu sanoa esimerkiksi, että ”Hornankalliolta on yleensä menty Kellokoskelle”, joka on ohjailua. Myöskään iltapäiväkerhoon ei ole ollut kuljetuksia, joka on voinut vaikuttaa.

Halusin väitteiden ja havaintojen tueksi tarkkoja lukuja. Niitä en saanut.

Karttapohjan ja taulukon tein niin, että välimatkat ja sijainnit avautuisivat paikkoja tuntemattomillekin. Tein myös taulukkopohjan, johon pyysin eri alueilta eri kouluihin menevien oppilaiden lukumääriä.

Kun kokoustilanteessa muistutin tekemästäni kysymyksestä, sain sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaaralta vastauksen, että hän ei voi julkisesti tuoda esille näitä tietoja, mutta jos

tulen häntä tapaamaan, hän voi näyttää nämä tiedot. Kuvittelin, että saisin ne nähdäkseni, kun menen hänen työhuoneelleen. Niinpä sovin tapaamisesta. En saanut yhtään lukua, sivistysjohtaja vei minut seinällä olevan suuren Tuusulan kartan ääreen, eikä oikeastaan tuonut viittilöimällä yhtään tiedon murusta, vain suunnilleen sen, missä koko alue sijaitsee. Myöhemmin, kun viittasin tähän tapaamiseen toisessa julkisessa tilanteessa, hän sanoi, ettei voinut tuoda esiin oppilaiden osoitetietoja. Tästä ei suinkaan ollut kysymys, vaan oppilaiden tilastollisista lukumääristä niillä alueilla, joista ennen tultiin Linjamäen kouluun. Lisäksi oli harhaanjohtavaa väittää kokouksessa, että olisin nimenomaan pyytänyt osoitetietoja.

c. Oppilaskohtaiset kustannukset

Tuusulan kaikkien koulujen oppilaskohtaisten kustannusten esittämisessä ensinnäkin oli jätetty pois pääomakustannukset. Niillä on suuri vaikutus, joka ilmenee niin, että vanhoilla kouluilla ei enää ole suuria pääomakuluja, jolloin uusien koulujen kustannukset ovat todellisuudessa suurempia. Lisäksi tekstiosuudessa oli tehty johtopäätös, että pienten koulujen kustannukset ovat suurimpia, vaikka grafiikat näyttivät toisin. Tämä on harhaanjohtavaa tiedottamista.

d. Koulun pinta-ala ilmoitettu virheellisesti

Viime keväänä valtuustoon tuotiin hyväksyttäväksi asiakirja kunnan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä. Siellä Linjamäen koulun kohdalla oli useita virheitä. Ensinnäkin jo nimi Linjamäen **vanha** koulu. Linjamäessä ei kukaan käytä tuollaista nimeä, tai jos käyttää, sillä viitataan pieneen punaiseen rakennukseen muutaman sadan metrin päässä, jossa toimii joskus kauan sitten koulun jonkun ikäluokan oppilasryhmä. Samoin koulun kohdalla maininta kaksikerroksinen. Ei ole toista kerrosta, vain ullakkotila.

Rakennuksen kunto oli arvioitu asteikolla 1-5, luvulla 2 (1 oli huonoin). Tämäkin on hyvin harhaanjohtavaa, koska koulu on loistokunnossa. Selityksistä luin, että arvio perustuu ulkoapäin silmämääräisesti tehtyyn havaintoon. Itse antaisin viitosen, kun olen siellä käynyt joogaryhmässä ja myyjäisissä sekä kuljen ohi päivittäin ihailien komeaa valkoista vanhanajan koulurakentamisen helmeämme. Mielestäni tällainen luokittelu on erittäin kyseenalaista ja subjektiivisuudessaan vailla verta. Lisäksi sillä ei ole mitään tekemistä koulun toimintojen kanssa, eikä kerro esimerkiksi sisäilman laadusta, mikä on otettu keskeiseksi tekijäksi Tuusulan uusien koulujen rakentamistarpeessa.

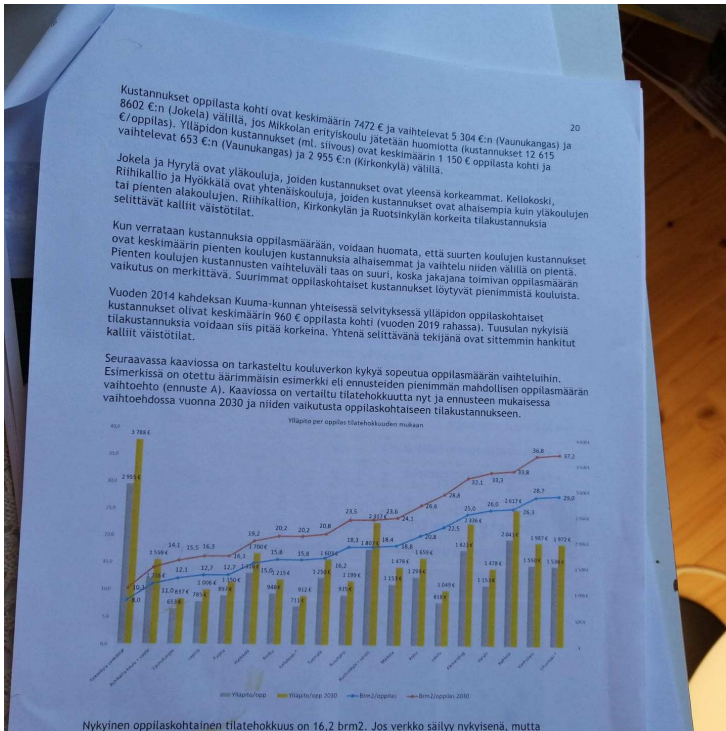
Kysyessäni yhdyskuntatekniikan päälliköltä, mihin luokittelu perustuu, minut ohjattiin henkilölle, joka taas ohjasi toiselle, ja siihen se ketju päättyi. En saanut vastausta. "olisiko henkilö N.N. joskus tehnyt, ei taida olla palveluksessa enää".

Koulun pinta-ala on myös ilmoitettu melko suureksi. Neliömäärillä on merkitystä, kun lasketaan oppilaiden käytössä olevia pinta-aloja. Kunnan laskelmissa on käytetty pinta-alana 667 m². Kävimme mittaamassa koulun ulkomitoin, ja saimme alle 500 m², noin 460 m².

Kun tämä luku muutetaan oppilaskohtaisiin neliömääriin, saadaankin vertailun pohjaksi jo aivan toisenlaiset luvut. Palveluverkkoselvityksessä sivulla 20, on ensinnäkin väitetty pienistä kouluista löytyvän suurimmat kustannukset, mikä ei pylväistä erikoisesti näy. Samoin sininen viiva kuvaa oppilaskohtaisia pinta-aloja, mikä siis pohjautuu väärään lukuun. Jos siinä olisi oikea luku viiva kulkisi eri tavalla. (ks. Kuva).

Päätöksenteko ei saa tukeutua virheellisiin tietoihin. Kun asiaa on pohdittu, 667 m2 sisältää mahdollisesti täysin käyttämättömät ullakon vinttitilat. Sinne eivät oppilaat ja muut käyttäjät edes pääse. On myös mahdollista, että luvuissa on jo aikaa sitten purettu ulkorakennus. Päätöksiä ei voi tehdä, ennen kuin tällaiset perusasiat esitetään oikeassa muodossa.

Tein lopulta yhdyskuntatekniikan päällikölle Petri Juholalle kysymyksen pinta-alasta. 15.1.2021 sain vastauksen johtavalta rakennustarkastajalta Johanna Aholta. (**Liite 12** ja pohjapiirros **liite 13**).

Kuva1. Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma s. 20.

Seuraavassa olen poiminut Vajaakäyttöiset kiinteistöt asiakirjasta Linjamäen koulun tiedot

5.	Maan	Ei kaavaa.	Purettavan	Koulutontinkehittämisestä voi saada
Linjamäen vanha koulu	tasearvo: 2 157 €	Suunnittelutarvealuetta. Rakennuskantaselvityksessä arvoluokka 2.	rakennuksen, n. 800br-m., purkutyömaksaa 70.000 €, tonteille jää arvoa 30.000 € -50.000 €.	arvonnousua n.40 000 €. Muita alueen omistuksia ei voi ottaa huomioon. Ne voidaan kehittää erikseen ilman koulun tontteja. Myyntisidoksissa opetustoimen jatkoon.
-Linjamäen koulutie 4 Kt: 858-404-3-158 ja 858-404-3-285 ja 858-404-3-287 Pinta-alayht: 9333 m2.	Rak.tasearvo: 496 264 € -Tekninen arvo 1 004 197 € -JHA 1 427 157 €.	Koulutonttien alueelle voi saada enintään 2rp. Jos yksi maksaa n. 50 -60. t€, on purkamalla saatavissa 100 -120.000 €.		
•Laajuustiedot 667 m.				
•2 kerrosta.				
•Rv. 1917				
-sisäinen vuokra -8 284€/kk				
ylläpitokustannukset 2 933 €/kk				
-nykyisin kunnankäytössä.				

Liite 10. Vajaakäyttöiset kiinteistöt, kehittämis- ja realisointisuunnitelma, valtuuston kokous 8.6.2020 linkki: <https://tuusula.cloudnc.fi/download/noname/%7B32745831-0126-4d3b-81a2-249bb953f4e0%7D/52771>

3. Päätöksenteossa ilmennyt lojaalisuus- ja henkilökohtaisten etujen ristiriita, joka vaikuttaa äänestyskäyttäytymiseen

Kunta- ja hallintolaissa määritetään esteellisyys useissa kohden. Palvelussuhde eli työ- tai virkasuhde asianosaiseen henkilö on esteellinen käsittelemään työnantajansa koskevaa asiaa.

”Valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä.” (Kuntalaki 97§).

”Hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Esteellisyys eli ”jääviys” tarkoittaa yleensä sellaista suhteellisen kiinteää suhdetta hallintoasian käsittelijän ja käsiteltävän asian tai sen asianosaisen välillä, että käsittelijän objektiivisuuden, tasapuolisuuden, puolueettomuuden ja riippumattomuuden voidaan epäillä heikentyvän. Esteellisyysääntelyllä pyritään jo etukäteen rajoittamaan tällaisen epäilyn ja puolueettomuuden vaarantumisen mahdollisuuksia kieltämällä liian läheiset yhteydet asian käsittelijän ja asian tai asianosaisten välillä. Lisäksi esteellisyysäännöksillä pyritään poistamaan mahdollinen intressiristiriita yleisen edun ja asian käsittelijän omien tai erityisten etujen välillä edellyttämällä, että esteellinen henkilö ei saa osallistua asian käsittelyyn. Esteellisuuden sääntelyn yleisenä tavoitteena on estää epäasiallisten seikkojen ja asiaankuulumattomien näkökohtien vaikutus hallintoasioiden käsittelyssä sekä korostaa hallinnon henkilöstön yleistä objektiivisuutta.” (Olli Mäenpää: Hallinto-oikeus, 2013, s. 391)

”Palvelussuhde saattaa taloudellisen riippuvuuden ohella synnyttää sellaista lojaalisuutta työnantajaa kohtaan, että virkamiehen puolueettomuutta ja riippumattomuutta asiassa on syytä epäillä.”

(Matti Niemivuori – Marietta Keravuori-Rusanen – Kirsi Maarit Kuusikko: Hallintolaki, 2010, s. 239–240)

Lain tulkitsemisessa on syytä ottaa huomioon käytännön vaikutukset äänestyspäätöksen tehneen palvelussuhteessa olevan sivistystoimen työntekijän, jonka esimies on palveluverkkopäätöksen esittelijänä, työsuhteeseen ja sitä kautta sen mahdollisesti aiheuttama taloudellinen ja urakehityksen vahinko.

Olen toiminut opettajana 36 vuotta naapurikunnassa Keravalla, ja tunnen linjaorganisaation toimintaperiaatteen. Virkasuhteessa olevaa opettajaa on vaikea irtisanoa, mutta määräaikaisessa työsuhteessa pesti on vuosittain katkolla, esimiehen ja edelleen linjaorganisaatiossa häntä hierarkiassa ylempänä olevien esimiesten arvioitavana. Samoin urakehitys ja eteneminen esimerkiksi yksikön johtajuuden polulla, riippuu viime kädessä ylimmän päätöksentekijän näkemyksestä. Luin juuri osuvan kuvauksen *Alphonse Daudet'n kirjasta Kuvaelmia ja kertomuksia, 1887, 2020*). Siinä sotapäällikkö, marski oli mieltynyt pelaamaan alaisensa kanssa biljardia. Paitsi että sodan taistelutilanne kävi päälle, myös alaisen tuli pitää huolta, ettei hän, alainen voita.

”Olkaa varuillanne, nuorukainen, pitäkää kohtuullinen tasapaino. Marskilla on viisitoista ja teillä kymmenen. Aivan oikein, että pelaatte pelin loppuun vain tällä tavalla, niin olette vaikuttaneet ylenemiseenne enemmän, kuin jos olisitte seisonut toisten kanssa tuolla ulkona rankassa vesisateessa, ryöjännyt hienon pukunne ja tummuttanut olkapolettienne loistavan kultauksen, odottaessanne käskyä, joka ei milloinkaan tule!” (s.17-18).

Vaikka tämä onkin kaunokirjallisuutta, se sanoittaa hyvin linjaorganisaation toimintaa. Presidentti Trumpin hallintotapa on myös kuvaava esimerkki tästä.

Minkälaisen kuvan palvelusuhdeasemassa oleva viestiikään ylimmälle johdolle olemalla eri mieltä tämän johdon esittämässä koulu-uudistuksessa? Näin ollen voidaan ajatella, että päätökseen osallistuvan sekä taloudellinen tilanne että maine uskollisena lojaalina työntekijänä vaarantuu, mikäli hän on eri mieltä ylemmän johdon kanssa. Vaikka esteellisyyskriteeriä on tulkittu oikeuskäytännössä eri tavoin, kuitenkin yleensä esteellisuuden syntyminen asiassa edellyttää sitä, että asialla on tai voi olla välittömiä ja henkilökohtaisesti juuri valtuutettuun kohdistuvia vaikutuksia. Katson että tässä tapauksessa välittömiä seurauksia ja vaikutuksia on.

Tällä perusteella näen, että varhaiskasvatustyösköön johtaja Anna Yltävä sekä Lepolan koulun opettaja Kari Kinnunen ovat esteellisiä. Yltävä on Mainingin vuoropäiväkodin varajohtaja, ja Kinnunen jäätyään eläkkeelle OAJ:n asiantuntijatehtävästä, toimii opettajana Lepolan koulussa. He ovat mahdollisesti toimineet tietämättöminä ja hyvässä uskossa. Kuitenkin päätöksen laillisuuden kannalta, päätöstä ei voi hyväksyä, olkoonkin että he eivät ole mahdollisesti tulleet ajatelleeksi olevansa esteellisiä. Päätös ei kuitenkaan voi näin ollen olla laillinen.

Tiedän, että vaalikelpoinen on eri asia kuin esteellinen. Kuitenkin vaalikelpoisuus perustuu siihen, että saattaa olla esteellinen. Kun kerroin taannoin pitkään Tuusulan kuntapolitiikassa mukana olleelle, että aion tehdä sijaisuuksia Tuusulassa ollessani nyt eläkkeellä, hän sanoi, etten voi, koska olen kasvatustalouden jäsen ja viimeiset kaksi vuotta varajäsen. (Koronan takia, en kuitenkaan ole pyrkinyt tekemään sijaisuuksia, joten en ole toiminut sijaisena).

4. Päätöksenteon esittelyssä nojataan yksipuolisesti ”modernien oppimisympäristöjen” paremmuuteen

Ensisijaisesti on vedottu talouden säästöihin, jotka kuitenkin ovat minimaaliset, mutta heti perään on tuotu toistuvasti ajatus, miten kaikilla koululaisilla tulee olla modernit oppimisympäristöt, joka tarkoittaa avoimia oppimisympäristöjä ja yhteisopettajuutta. Päätöksentekijöille on tuotu vain tämä yksi malli, ja nyt pieniä kouluja, joiden oppimisympäristö on monella tavalla hyvä, lakkautetaan koska ne eivät ole *moderneja oppimisympäristöjä*. Käytännössä avoin oppimisympäristö tarkoittaa, että uusiin kouluihin rakennetaan 70-80 oppilaan tiloja, joissa toimii kolme ryhmää ja kolme opettajaa, avustajat ja mahdollisesti erityisopettaja. Esimerkiksi Kellokosken koulussa on käytössä alakoulussa tällaiset luokat. Juuri näihin Linjamäen oppilaat sijoitettaisiin.

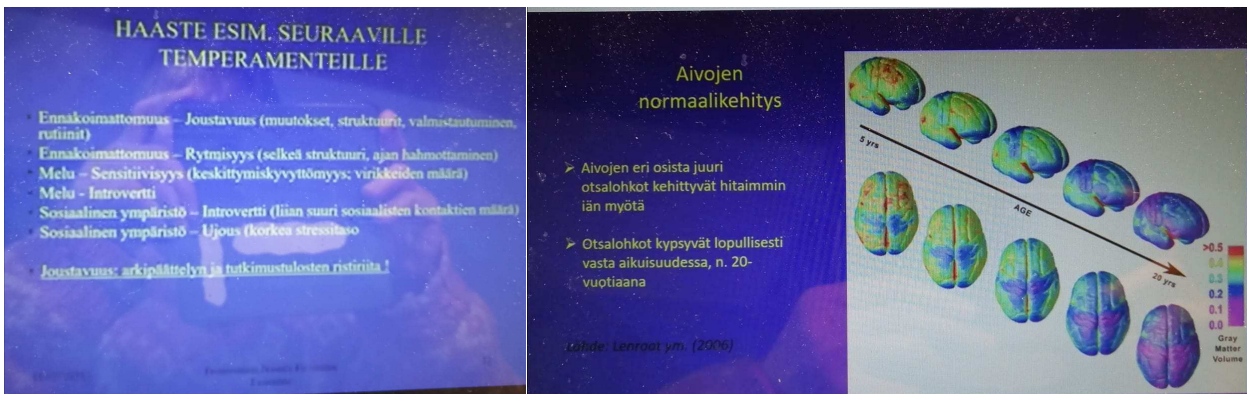
Tieteen päivillä 16.1.2021 professori Liisa Keltikangas-Järvinen käytti erinomaisen puheenvuoron, jossa vahvasti kyseenalaistaa tämän konseptin. (Linkki videotallenteeseen <https://www.youtube.com/watch?v=25RWQGt4Nns>, kohta 1:14.48). Liisa Keltikangas-Järvinen on hyvin arvostettu tutkija kasvatuksen alalla. **Liite 14.**

Keltikangas-Järvisen mukaan on runsaasti tutkimusnäyttöä, joka osoittaa, että avoin tila lisää melua, turvattomuuden tunnetta, ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat, erilaiset erityisryhmät ja myös perustemperamentiltaan erilaiset oppilaat eivät pysty opiskelemaan tuloksellisesti, itseohjautuvasti avoimissa ympäristöissä. Myös professori Lea Pulkkinen samassa tilaisuudessa puheenvuorossaan puolusti kyläkouluja (tallenteen alku). Kyläkoulujen lakkauttamisesta tulee suuri lasku.

Avoimien tilojen paremmuudesta ei ole tutkimusnäyttöä. Hyvä lähde tutkimustiedon äärelle on Aino Saarisen väitöskirja viime marraskuulta, josta löytyy satamäärin tehtyjä tutkimuksia. (Aino Saarinen: *Equality in Cognitive Learning Outcomes. The roles of Educational Practices* Helsinki Studies in Education, number 97, 2020). **Liite 15.**

Itseohjautuvuus, joka liittyy avoimiin oppimisympäristöihin, on vastoin kehityspsykologian tutkimusnäyttöä. Siinä käsitys lapsesta ei vastaa tutkimuksen antamaa tietoa. Aivojen kehitys jatkuu aina 20-vuotiaaksi asti ja ylikin, eivätkä alakoulun oppilaat välttämättä kykene itseohjautuvaan toimintaan. Temperamentti on yksilön synnynnäinen reagoimis- ja

käyttäytymistyylillä, joka määrittää yksilöllisen tavan esimerkiksi rytmisyydessä, suhtautumisessa uusiin tilanteisiin, sopeutumisessa, keskittymiskyvyssä, sosiaalisuudessa aktiivisuudessa, stressialttiudessa, elämyshakuisuudessa.

Kuva2. Keltikangas-Järvisen esityksen dioja

Esimerkkeinä Keltikangas-Järvinen esitti, että on oppilaita, jotka temperamentiltaan eivät ole joustavia, vaan odottavat struktuuria, valmistautumista ja rutiineja. Melu ja virikkeiden runsaus aiheuttaa silloin haasteita keskittymiselle. Introvertille melu ja suuri sosiaalisten kontaktien määrä on haitallista.

Puhe moderneista oppimisympäristöistä kaiken tavoitteena on kritiikitöntä ja harhaanjohtavaa, jossa valtuutettuja ohjataan vain yhden käsityksen mukaan.

Keltikangas-Järvisen viesti oli myös, kuunnelkaa oppilaita, vanhempia ja opettajia. Vaikka Evaus olikin pieni askel tähän suuntaan, jo se, että avoimia vastauksia ei esitetty päättäjille, lausunnot olivat hankalien ja vanheneviksi määriteltyjen linkkien takana, eikä ennakkovaikutusten arviointia edes esitetty valtuuston esityslistan liitteenä, osoittaa että todellista kuulemistakaan ei tehty.

Yhteenvetona, mitä enemmän olen asiaa selvittänyt, sitä suurempaan tiedon kätkemiseen, harhaanjohtamiseen ja väärin asiatietoihin pohjautuvaan esittelyyn törmään. Näistä syistä, on välttämätöntä kumota päätös ja jatkaa koulun toimintaa keskeytyksettä. Virheelliset tiedot on korjattava, ja myös koulutoimen ja esittelijän arvioitava koko tilanne uudelleen uuden korjatun tiedon valossa.

Tuusula haluaa olla koulutuksen kärkikunta, ja yleisesti ottaen kaikessa päätöksenteossa pyritään tiedolla johtamiseen. Miksi valtuutetun on otettava selvää joka ainoan asian oikeellisuudesta ja epäillä kaikkea? Miksi emme voi luottaa virkamiehiiimme?

Tuusulassa, 17.1.2021

Eeva-Liisa Nieminen

Filosofian tohtori

Muut allekirjoittajat: Linjamäen koulun vanhemmat ry, pj. Toni Aittoniemi

Liitteet

1. Valtuuston 7.12.2020 kokouksen pöytäkirja, §129
2. https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Valtuusto/Kokous_7122020
[https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Valtuusto/Kokous_7122020/Tuusulan_palveluverkkosuunnitelman_paivi\(27764\)](https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Valtuusto/Kokous_7122020/Tuusulan_palveluverkkosuunnitelman_paivi(27764))
3. Kasvatus- ja sivistyslautakunnan pöytäkirja 17.11.2020, §97, palveluverkkosuunnitelma, [https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kasvatus_ja_sivistyslautakunta/Kokous_17112020/Tuusulan_kunnan_palveluverkkosuunnitelma\(27645\)](https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kasvatus_ja_sivistyslautakunta/Kokous_17112020/Tuusulan_kunnan_palveluverkkosuunnitelma(27645))
4. Kasvatus- ja sivistyslautakunnan pöytäkirja 20.10.2020, (sisältää Evauksen) §88 Ennakkovaikutusten arviointi Linjamäen, Nahkelan ja Tuomalan koulut
[https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kasvatus_ja_sivistyslautakunta/Kokous_20102020/Ennakkovaikutusten_arviointi_Linjamaen_N\(26573\)](https://tuusula.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kasvatus_ja_sivistyslautakunta/Kokous_20102020/Ennakkovaikutusten_arviointi_Linjamaen_N(26573))
5. Pienten koulujen Evas-liitteen linkki lausuntoihin, saatu 10.1.2021 "Liite 2 Koottu yhteen Evas liitteet Nahkelan, Tuomalan ja Linjamäen kouluilla kooste, kh 16.11.2020" <https://tuusula.cloudnc.fi/download/noname/%7Baf50e4af-bffb-420b-9713-e0fbc443e81e%7D/56574>
6. Lausunto Eeva-Liisa Nieminen 9.10.2020
7. Selvityspyyntö sisäisen vuokran muodostumistavasta tilapalvelupäällikölle, pormestarin kautta
8. Kysymykset ja vastaukset Linjamäen koulun kustannuksista tilakeskukseen sähköpostitse
9. Selvityspyyntö Linjamäen alueen oppilaiden kouluista pormestarin kautta
10. Kehittämispäällikkö Tiina Simonsin haastattelu kouluverkkoasioista
<https://ita-savo.fi/uutiset/lahella/4bf1c6b4-6b65-444e-ba02-e337de8ea7b9>
11. Vajaakäyttöiset kiinteistöt, kehittämis- ja realisointisuunnitelma, valtuuston kokous 8.6. 2020 linkki
<https://tuusula.cloudnc.fi/download/noname/%7B32745831-0126-4d3b-81a2-249bb953f4e0%7D/52771>

12. Kysymykset linkin löytymisestä hallintosihteeri Satu Grenforsille
13. Tiedustelu Linjamäen koulun pinta-alasta, Juhola/Aho
14. Linjamäen koulun pohjapiirros
15. Professori Liisa Keltikangas-Järvisen puheenvuoro Tieteen päivillä 2021.
Videotallenne

<https://www.youtube.com/watch?v=25RWQGt4Nns>, Keltikangas-Järvisen osuus alkaa kohdasta 1:14.48.

16. Aino Saarinen: *Equality in Cognitive Learning Outcomes. The roles of Educational Practices*, Helsinki Studies in Education, number 97, 2020